

Program Comenius 2008-2010

Ucieczka, prześladowania, przymusowe wypędzenia - wspólna europejska świadomość historyczna w trzecim pokoleniu

Ucieczka, prześladowania, przymusowe przesiedlenia - wspólna europejska świadomość historyczna w trzecim pokoleniu - uczniowie szkół biorących udział w projekcie będą wspólnie zajmować się historią II Wojny Światowej i jej konsekwencjami z różnych narodowych perspektyw. Poprzez konfrontację tych perspektyw zostanie zaprezentowane różne spojrzenie na aspekty historyczne. W ramach realizacji założeń programowych projektu, mających na celu ukazanie historii i jej roli dla współczesnych pokoleń, przewidziane jest skoncentrowanie się na następujących zagadnieniach: ucieczka i przymusowe przesiedlenia, bohater i antybohater, odwaga cywilna, jak i dylematy moralne. Wieloperspektywiczność jak i dylemat moralny zostaną ukazane przede wszystkim na przykładzie przeprowadzonej przez hrabiego Folke Bernardotte tzw. akcji "Białych autobusów". Uczestnicy projektu będą przeprowadzać wywiady z naocznymi świadkami i dokonywać analizy i oceny tych wywiadów. Istotnym elementem projektu będzie intensywna współpraca z instytucjami pamięci narodowej oraz instytucjami badawczymi, jak również wielostronna wymiana informacji. Wyniki zostaną porównane i omówione w trakcie wspólnych seminariów, a następnie udokumentowane w postaci wspólnie przygotowanej wystawy. W ten sposób osiągnięty ma być cel projektu- stworzenie wspólnej europejskiej świadomości historycznej.

NASI PARTNERZY

Gymnasium Carolinum z Neustrelitz - Niemcy

Støvring Gymnasium ze Støvring - Dania

Deutsche Schule z Oslo - Norwegia

CEL PROJEKTU

Celem tego projektu jest rozwijanie umiejętności uczenia się, jak i również stworzenie wspólnej europejskiej świadomości historycznej poprzez zgłębianie wiedzy z zakresu historii ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów interpretacyjnych przy analizie wydarzeń historycznych. Tematyka projektu zakłada interpretację wydarzeń historycznych z perspektywy różnych narodów. W wyniku dogłębnej analizy wydarzeń interpretacji konfrontacyjnej wydarzeń historycznych uczniowie uczestniczący w projekcie mają również wzmocnić świadomość wspólnoty historyczno - kulturowej Europy i zobaczyć historię jako dziedzinę, w której bardzo istotna jest wieloperspektywiczność w ocenie i interpretacji faktów. Ma to prowadzić do wzrostu tolerancji i zrozumienia dla innego niż własne spojrzenia na historię. Tylko w ten sposób można walczyć z uprzedzeniami i zwrócić uwagę na to, co nas, Europejczyków, łączy. Publiczna prezentacja wyników projektu zakłada również rozprzestrzenienie tych założeń na szerszą grupę odbiorców. Uczniowie realizujący projekt skoncentrują się na zgłębianiu tematyki związanej z ucieczką i przymusowymi przesiedleniami po II wojnie światowej oraz będą zastanawiali się nad oceną tych wydarzeń z punktu moralno - etycznego. Kwestia bohatera i antybohatera, odwagi cywilnej i dylematy moralne w obliczu tragicznych wyborów mają również stanowić tematykę projektu. Wielu Niemców postrzega na przykład swój naród jako ofiarę przymusowych przesiedleń nie biorąc pod uwagę faktu, że znaczna część Polaków również doświadczyła takiego samego losu w wyniku przesunięcia granic Polski na zachód. Szczególnie dzisiaj, w obliczu rozszerzania się naszej europejskiej wspólnoty i przystąpienia Polski do strefy Schengen, ważne jest, żeby uświadomić

wszystkim uczestnikom projektu prawdę historyczną. Prawdy tej można dociekać poprzez wywiady ze świadkami tych wydarzeń, jak i również dogłębną analizę materiałów źródłowych, a następnie poprzez konfrontowanie wyników swojej pracy z partnerami projektu. Stanowi to istotny element w budowaniu wspólnej europejskiej wiadomości historycznej.

HARMONOGRAM PRACY NAD PROJEKTEM

Data 10/08

Ustalenie harmonogramu pracy nad projektem dla każdej z uczestniczących szkół i planu koordynacji całości projektu w Støvring-Dania

Data 12/08

Aktywowanie strony internetowej poświęconej projektowi

Data 03/09

Prezentacja wyników pracy nad projektem we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej na seminarium w Szczecinie

Data 06/09

Aktualizacja strony internetowej poświęconej projektowi

Data 11/09

Ocena dotychczasowej pracy nad projektem w miejscu pamięci - byłym obozie koncentracyjnym w Neuengamme - Niemcy

Data 12/09

Aktualizacja strony internetowej poświęconej projektowi

Data 03/10

Prezentacja wyników współpracy z Centrum Holocaustu w Oslo - Norwegia

Data 05/10

Otwarcie wystawy prezentującej i dokumentującej prace nad projektem i prezentującej jego wyniki w Neustrelitz (Niemcy), a następnie przekazanie wystawy do prezentacji w pozostałych szkołach uczestniczących w projekcie

Data 06/10

Aktualizacja strony internetowej projektu i przygotowanie dokumentacji z realizacji projektu

Data 09/10

Sprawozdanie ewaluacyjne

REALIZACJA PROJEKTU

Przykładem służącym realizacji idei projektu jest akcja tzw. "Białych autobusów". Szwedzki Czerwony Krzyż wymusił na władzy narodowosocjalistycznej w Niemczech zgodę na wywiezienie przez Danię więźniów z niemieckiego obozu koncentracyjnego Neuengamme pod Hamburgiem do Szwecji. Byli to przede wszystkim więźniowie norwescy i duńscy, a do akcji przystąpiło wielu ochotników ze Szwecji i Danii. W kontekście tych wydarzeń powstał jednak u wielu dylemat moralny w związku z nierównym traktowaniem więźniów z tego obozu, co też ma stanowić tematykę naszego projektu. W ramach rekompensaty SS zażądało od skandynawskich kierowców autobusów udostępnienia swoich środków transportu w celu wywiezienia więźniów innych narodowości do dalej położonych obozów. Również w tym przypadku analiza wydarzeń historycznych poprzez wywiady ze świadkami tych wydarzeń oraz pracę z materiałami archiwalnymi ma stanowić podstawę do wymiany informacji i próbę konfrontacji interpretacji tych faktów z różnych perspektyw. Istotnym elementem wspólnej pracy nad projektem mają też być wizyty uczestników projektu w wymienionych już miejscach pamięci oraz w instytutach badawczych, jak i również multimedialne opracowanie wyników projektu. Poprzez spojrzenie na te wydarzenia historyczne z różno - narodowych perspektyw uczestnicy projektu zostaną uwrażliwieni na próby fałszowania faktów historycznych. W ten sposób projekt ten doprowadzi również do krytycznej konfrontacji z ultra - narodowymi pravicowymi i populistycznymi poglądami.

Wszystkie uczestniczące w projekcie szkoły posiadają wieloletnie doświadczenie w międzynarodowej współpracy i multimedialnej wymianie informacji. W trakcie pierwszego spotkania uczestników projektu w październiku 2008 roku, każda ze szkół zaprezentuje swoją placówkę i swój kraj. Na to spotkanie zostanie już przygotowany przez każdą ze szkół projekt własnego planu i harmonogramu pracy. Po prezentacji propozycji dotyczących realizacji projektu przez każdą ze szkół zostanie opracowana wspólna strategia odnośnie realizacji zakresów tematycznych objętych projektem.

Gimnazjum Støvring będzie zajmować się najpierw akcją "Białych autobusów". W tym zakresie zostaną ustalone główne zagadnienia tematyczne, które w toku realizacji projektu będą rozszerzane o dodatkowe aspekty służące celom projektu. Szkoła z Danii będzie również gospodarzem pierwszego spotkania uczestników projektu w październiku 2008 roku.

I Liceum Ogólnokształcące ze Szczecina będzie się początkowo zajmować problematyką przymusowych przesiedleń Polaków na ziemie zachodnie i związanymi z tym konsekwencjami. W kontekście tych wydarzeń zostanie również zaprezentowana główna tematyka projektu dotycząca wielu narodów. Szkoła będzie również organizatorem drugiego spotkania w marcu 2009 roku, na którym zostaną również przedstawione analizy materiałów udostępnionych do badań przez Instytut Pamięci Narodowej.

Celem trzeciego wspólnego spotkania będzie miejsce pamięci w byłym obozie koncentracyjnym Neuengamme w październiku 2009 roku. W tym historycznym miejscu uczniowie będą mieli możliwość zgłębiania tematyki związanej z akcją "Białych autobusów", jak i również pracy z materiałami archiwalnymi. Również niemiecka szkoła z Oslo będzie zajmować się wydarzeniami związanymi z tą akcją i rozpatrywać ją w kontekście etycznym - moralnym. Tematami przewodnimi ich pracy mają być kwestie: bohater-antybohater i odwaga cywilna. Pracy nad tymi zagadnieniami ma służyć współpraca z Centrum Holocaustu w Oslo. Niemiecka szkoła z Oslo będzie też odpowiedzialna za przygotowanie czwartego wspólnego spotkania uczestników projektu w marcu 2010 roku.

Gimnazjum Carolinum z Neustrelitz przejmuje w tym projekcie rolę koordynatora. W Neustrelitz odbędzie się również ostatnie spotkanie podsumowujące wyniki pracy nad projektem, w maju 2010 roku. Wtedy nastąpi oficjalne otwarcie wystawy prezentującej wyniki projektu i przygotowanej przez wszystkich uczestników projektu, która następnie zostanie zaprezentowana w każdej z uczestniczących w projekcie szkół.